

WHITE PAPER

REGELGEVING RONDOM ALLEENWERK EN VEILIGHEID

Regelgeving rondom alleenwerk en veiligheid

Deze white paper geeft u inzicht in de regelgeving rondom alleen werken en de verantwoordelijkheden van werkgever en werknemer m.b.t. alleen werken.

1. Wat is alleenwerk?

Het belangrijkste kenmerk van alleenwerk is dat de werkzaamheden worden uitgevoerd zonder dat collega's, klanten of andere mensen in de directe nabijheid zijn. Het gaat dus om situaties waarbij geen direct contact met anderen mogelijk is. In dergelijke situaties is er dus ook niemand die de alleenwerker kan helpen als er brand ontstaat of als er een ongeval plaatsvindt.

Veiligheid is relatief

Of een plek al dan niet veilig is, hangt er mede van af hoe de alleenwerker de plek of de situatie ervaart. Een werkplek kan heel anders worden ervaren als er geen andere mensen in de buurt zijn. Het slaan van een deur wordt, als er meer mensen zijn, ervaren als gevolg van tocht, terwijl iemand als hij 's avonds alleen werkt, kan denken dat er iemand is binnengekomen. In het laatste geval kan de werknemer de situatie als onveilig ervaren.

Extra risico

Een alleenwerker loopt over het algemeen hetzelfde ongeval risico als een werknemer die dezelfde werkzaamheden in het bijzijn van andere mensen uitvoert. Echter: de alleenwerker loopt een groter veiligheidsrisico. Als hij door brand of een ongeval in een noodsituatie belandt, is er immers niemand aanwezig die kan helpen. Het spreekt dan ook voor zich dat een alleenwerker in noodsituaties alarm moet kunnen slaan om hulp te krijgen. Hij moet ook weten wat te doen als het ontruimingsalarm gaat terwijl hij alleen is. De mate van het risico van het werk en mogelijke gevolgen dient te worden meegenomen en de contactfrequentie. Het is raadzaam om hiervoor een risicomatrix in te raadplegen.

2. Wat moet de werkgever regelen bij alleenwerk?

De werkgever is verantwoordelijk voor de veiligheid en gezondheid van personeel dat alleen werkt. Als er werknemers zijn die alleen werken moet de werkgever vooraf de volgende zaken regelen:

1	Bekijken of alleenwerk kan worden vermeden;
2	Inventariseren welke risico's er zijn bij het uitvoeren van de werkzaamheden;
3	Inventariseren welke werkplekken extra risico's opleveren voor alleenwerk;
4	Een procedure voor alleenwerk afspreken;
5	Adequate hulpmiddelen beschikbaar stellen zodat de alleenwerker zonodig hulp kan invoeren;
6	De alleenwerker op de hoogte stellen van de risico's en getroffen maatregelen.

3. Criteria voor maatregelen rond alleenwerkers

De huidige Europese en Nederlandse regelgeving heeft betrekking op werkgever en werknemer.

Zorgplicht van de werkgever

Op grond van het Burgerlijk Wetboek artikel 7:658 1 t/m 4, vooral lid 2, heeft de werkgever een zorgplicht

Artikel 7:658

1.	De werkgever is verplicht de lokalen, werktuigen en gereedschappen waarin of waarmee hij de arbeid doet verrichten, op zodanige wijze in te richten en te onderhouden alsmede voor het verrichten van de arbeid zodanige maatregelen te treffen en aanwijzingen te verstrekken als redelijkerwijs nodig is om te voorkomen dat de werknemer in de uitoefening van zijn werkzaamheden schade lijdt.
2.	De werkgever is jegens de werknemer aansprakelijk voor de schade die de werknemer in de uitoefening van zijn werkzaamheden lijdt, tenzij hij aantoonbaar dat hij de in lid 1 genoemde verplichtingen is nagekomen of dat de schade in belangrijke mate het gevolg is van opzet of bewuste roekeloosheid van de werknemer.
3.	Van de leden 1 en 2 en van hetgeen titel 3 van Boek 6 , bepaalt over de aansprakelijkheid van de werkgever kan niet ten nadele van de werknemer worden afgeweken.
4.	Hij die in de uitoefening van zijn beroep of bedrijf arbeid laat verrichten door een persoon met wie hij geen arbeids-overeenkomst heeft , is in overeenstemming met de leden 1 tot en met 3 aansprakelijk voor de schade die deze persoon in de uitoefening van zijn werkzaamheden lijdt. De kantonrechter is bevoegd kennis te nemen van vorderingen op grond van de eerste zin van dit lid.

Uit de wettekst blijkt dat de werkgever "goed werkgeverschap" moet uitoefenen naar degene die werkzaamheden voor hem verrichten. Echter ook voor degenen die het bedrijf bezoeken, dient de werkgever voor een veilige omgeving te zorgen. De werkgever moet dit, op grond van Arbowet artikel 3, in het beleid hebben vastgelegd.

WHITE PAPER
REGELGEVING RONDOM ALLEENWERK EN VEILIGHEID

Arbowet artikel 3:

Verantwoording werkgever en werknemer

Ook de werknemer heeft verantwoording om veilig te werken en de verstrekte Persoonlijke Beschermingsmiddelen te gebruiken. Europese Richtlijn 89/686/EG, Arbobesluit hoofdstuk 8 artikel 8.1 – 8.3

- De werkgever is **verplicht** de Persoonlijke Beschermingsmiddelen te verstrekken die noodzakelijk voor het te verrichten werk.
- De werknemer is **verplicht** de ter beschikking gestelde Persoonlijke Beschermingsmiddelen te gebruiken en te onderhouden.

4. Risico inventarisatie alleen werkers

De werkgever dient de risico's in kaart te hebben gebracht: Arbowet artikel 3.

In de Risico Inventarisatie & Evaluatie (RI&E) worden vragen behandeld als hoe groot is de kans op dit risico, hoe vaak wordt men blootgesteld aan dit risico, hoeveel werknemers lopen er gevaar en wat zijn de mogelijke gevolgen van dit risico. Een risicomatrix brengt daarbij de gebieden in kaart waar veiligheidsmaatregelen vereist zijn. www.rie.nl.

Werknemer

De werknemer heeft de plicht te zorgen voor de eigen veiligheid en die van anderen en neemt de nodige zorgvuldigheid in acht (gezien zijn/haar opleiding en de door de werkgever verstrekte instructies). De werknemer gebruikt de arbeidsmiddelen (gereedschappen / machines) en gevaarlijke stoffen op de juiste wijze (inclusief persoonlijke beschermingsmiddelen). Arbowet artikel 11

Voorkomen van aansprakelijkheid

De werkgever is in eerste instantie aansprakelijk bij calamiteiten en moet door middel van bewijslast het tegendeel bewijzen. Is dit niet mogelijk, dan volgen er al gauw claims. Burgerlijk Wetboek Artikel 7:658 lid 2, Artikel 6:170

5. Wanneer er zich een ongeval voordoet.

Inspectie SZW

Indien er een ongeval plaatsvindt terwijl een medewerker alleen werkte, dan krijgt het bedrijf te maken met de Inspectie SZW. Het betreffende ongeval dient direct gemeld te worden.

De inspectie komt kijken om te controleren of er voldaan is aan de Arbowet. Is dit niet het geval dan volgt een waarschuwing of een boete. Deze boetes kunnen variëren van enkele duizenden tot tienduizenden euro's.

Normbedragen voor boetes zijn te vinden op <http://www.zelfinspectie.nl/boetesansancties/>

Bij niet direct melden van een ongeval kan een boete opgelegd worden van € 50.000,00. Het niet verstrekken van Persoonlijke Beschermingsmiddelen kan beboet worden met een bedrag vanaf € 9.000,00.

Verzekeraars

Verder komen de verzekeraars onderzoeken of het bedrijf, de medewerker of anderen in gebreke zijn gebleven. Is dit het geval, dan wordt er minder geld uitgekeerd of wordt een deel van de schade verhaald op het slachtoffer of op degene die in gebreke is gebleven. Verder kan er een claim verwacht worden; deze procedure kost veel tijd, energie en geld. Bedragen hangen af van mate van blijvend letsel maar kunnen zo oplopen tot € 100.000,00.

6. Ontwikkelingen Europese wetgeving in het kader van Europese wet- regelgeving

De regelgeving in het kader van alleenwerken wordt steeds meer geredigeerd vanuit Europa, lokale invulling kan alleen als de regelgeving extra veiligheid. Het is goed om te weten dat regelgeving een minimum aan eisen stelt en derden altijd extra eisen vooraf of achteraf stellen. Dit kan inhouden dat er tijd en geld beschikbaar moet komen om aan te tonen dat het bedrijf (mogelijk) conform regelgeving gehandeld heeft.

Conclusie

Alleen werken is toegestaan als de werkgever en de werknemer de noodzakelijke voorzorgsmaatregelen worden genomen. Hieronder valt ook het ter beschikking stellen van persoonlijke beschermingsmiddelen.

KPN Critical Communications biedt nu in samenwerking met Sonim Technologies en Securitas nieuwe mobiele beveiligingsoplossing KPN Protect voor iedereen die een potentieel gevaar in zijn werk ervaart. Deze nieuwe, volledig geïntegreerde dienst combineert ultra robuuste Sonim mobiele toestellen, een eenvoudig te gebruiken cloud monitoring service en 24/7 expert alarmopvolging inclusief aansturing van eerstelijns hulpdiensten.

www.kpn.com/protect

Paper is opgesteld door de heer D. Bok, DB Arboadvies, lid commissie wetgeving van de Nederlandse Vereniging van Veiligheidsdeskundigen